

Koudekerkse ooggetuigen

In de loop van oktober was het oorlogsgeweld dat over West-Zeeuws-Vlaanderen was uitgebarsten in Koudekerke te horen. Zeker als hier de Duitse kanonnen op Walcheren aan deelnamen. Wanneer de zware Duitse luchtdoelbatterij 'Nord' bij de Vrijburg, ten westen van West-Souburg, met haar vier 10,5 cm kanonnen het vuur opende gaf dat nogal lawaai in Koudekerke. Richard Dekker wonende aan de Vlissingestraat hierover: 'Dat was vooral 's nachts een wonderlijk gezicht. Eerst zag men de vuursalvo's en daarna de inslagen aan de overzijde van de Westerschelde. Het vuurverschijnsel van de ontstane branden was vaak goed zichtbaar. In de ochtend van 26 oktober konden de geallieerde kanonnen voor het eerst vanuit Zeeuws Vlaanderen de duinen tussen Dishoek en Vlissingen onder vuur nemen. Reden zal ongetwijfeld zijn geweest dat vanuit dit dungebied de Duitse verdediging in Zeeuws-Vlaanderen met artilleriegranaten werd ondersteund. Zo werden tussen Westduin en Dishoek twee boerderijen getroffen die op vijftig meter van de militaire stellingen lagen.

Puype was op Koudekerke: 'Vanmiddag waren we juist klaar met schilderen [van de Rode Kruis boten] om half drie toen we werden opgeschrikt uit de ogenblikken rust die we net pikten door vliegen en schieten. We hoorden reeds dat het mis was en liepen naar binnen. Een zwerm grote bombers kwam aanzetten en we zagen richting Souburg de hevige ontploffingen. Dichtbij ons zwenkte de eerste reeds af; voor ons een teken dat de bommen al zijn los gelaten. We (Jan B. en ik) namen onze verfpotten en smeerden hem vlug naar de Post. Waar we met een heel stel in de loopgraaf doken, want het zwermde maar steeds aan en het lawaai was verschrikkelijk. Een ruit van de ziekenzaal sneuvelde en "Opoe" kreeg de scherven op haar bed, zodat de zusters haar tijdens het bombardement gauw verbedden. Wij bleven ook maar even in de loopgraaf. Zo duurde het ergste 20 minuten, doch nog steeds werd daarna tot halfvier gebombardeerd.

Op de dag van de beschietingen verschenen weer 102 lancaster bommenwerpers boven Walcheren die over Koudekerke heen vlogen. Op Marie Sinke maakte dit zo'n indruk dat ze in haar dagboek vermeldt dat het om een paar honderd bommenwerpers gaat: 'en wij dachten dat het nu hier zou komen met bombarderen. Wat waren wij toen bang [...] maar gelukkig was het niet voor ons dorp.' De doelen lagen tussen Westkapelle en Domburg en bij Vlissingen, bij de Vrijburg (West-Souburg), de zware luchtdoelbatterij 'Batterie Nord' en in de duinen van Zwanenburg, het hoofdkwartier van de marineluchtdoelartillerie waar de bommen vielen. Sinke hierover: 'Veel tijdbommen zijn er toen gevallen, welke 's nachts pas ontploften. Dan dreunde het zo of het zomaar onder je was.' Jannetje Joziasse omschreef het als volgt: 'Het is soms angstig om aan te zien: van boven bommen, beneden water.'

De Korte schreef in zijn dagboek: 's Middags ongeveer 4 uur kwamen er weer jagers [jachtvliegtuigen] aan gevlogen en gooiden weer veel bommen op de duinen maar ook aan de weg in de buurt bij Jan Koole en werden veel huizen verwoest. Bij ons 2 ruiten uit doch angstige ogenblikken. Weer vluchten veel mensen uit die buurt en was het intussen bijna donker geworden. 't Was een treurige toestand de mensen tot hun knieën in het water te

zien vluchten met een koffertje en sommigen een pak kleren of enig deksel bij zich. Het laatste bombardement kostte 4 mensenlevens. ‘

Jan Kesteloo: ‘s Morgens twee voltreffers midden op het gebouw, 15 meter van onze woning. Het gehele gebouw werd met muren en dak opgenomen en honderden meters de lucht in geslingerd en kwam toen weer gedeeltelijk als puin en spaanders terug en alles stond in den brand. Al de opgeslagen granaten die niet bij de ontploffing vernietigd werden lagen toen in een poel van vuur. Ik heb nooit zoo iets meegemaakt en hoop ook mijn medemensen dat niemand ook zo iets mee moet maken, want het is verschrikkelijk om het weer te geven. Granaten floten, [...] kogels sisten, mijn gehele woning stond te schudden als een boom in de storm, alle pannen vlogen van het dak, alle deuren uit het slot, alle ruiten in scherven, hetgeen wat los stond werd door de kamer geslingerd en wij die met ons zessen in een hoekje van den zolder lagen waren ongedeerd. Terwijl de kogels en granaatscherven door de keuken vlogen en de keukeninventaris vernielden. Doch toen gingen de granaten ontploffen vanuit de brand, toen hebben we de kinderen ingewikkeld en zijn er mee naar de andere kant van het dorp gevlucht. Tot ons middel in het water en blote voeten en dan in november.

Bron: Koudekerke in de Tweede Wereldoorlog